

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. III. Expenduntur exempla Appellationum, quæ circa causas Africanorum
Episcoporum proferri solent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

De Apost. erga SS. Canones potestate. 493

43. rā suā irrōrum improbationem, jurisdictio-
nis ac Procesōs iudicarij substantialium in
prioribus iudicibus, integris etiam Synodis,
defectum declaratoriam?

Excipit equidem Elliesius, ex Gelasij Epist.
ad Faustum sententiā non solum Præsuli Apo-
stolico, sed cuicunque Pontifici licere talem
facere improbationem iudicij, contra Cano-
nes facti, ipsaque adeo naturā suā irriti decla-
ratoriam.

At hoc discriminis est inter Apostolicum,
alterūmve Præfulem, quod hic intrā suam
solummodo spharām in ordine ad judices si-
bi subordinatos, ille verò contra Episcopō-
rum etiam Synodos, sua adeo Apostolicā
authoritatē de jure subjectos tale quid face-
cere possit. Cūm igitur in causa S. Chry-
stoffomi status ita se habuerit, quemadmo-
dum superius fuerat repräsentans, prorsus e-
vincitur inde, Romani Pontificis super Synodis
(formaliter faltem non Oecumenicis) qui-
buscunq; supereminentia, ut proinde recur-
sus ad illum prætatio modo facti, & hinc ju-
dicatorum anteactorum, quā cum facis Ca-
nonibus pugnantium, & naturā ipsā irrōrum
declaratoria improbat, in Papa præferant
clarum superioris iudicariæ authoritatis, ap-
pellationumque adeo admittendarum juris
argumentum.

§. III.

Expenduntur exempla Appellationum,
qua circa causas Africanorum Episco-
porum proferri solent.

45. Primū ad presens institutum productur
causa Cælestij Pelagiani, qui in Synodo
Carthaginensi anno 412, damnatus, ab Afri-
canorū sententiā appellavit ad Innocentium
Romanum Pontificem. Quā appella-
tionē minimē obstante, nec exspectato Innocen-
tij, ad quem fuit appellatum, iudicio,
ait Elliesius præf. pag. 172. Africanos iterum
damnasse Cælestium: quod argumento esse,
Innocentium non admisisse appellationem
Cælestij, cūm ceteroqui posterius Africa-
norū iudicium haud comprobasset, sed aut
ipse de Cælestio sententiam tulisset, aut iudi-
ces in Provincia dederit.

46. Verū & hoc superioris in Judice ad quem
authoritatis argumentū est, si appellatione ad
se interpolata, vel hanc non acceptet, vel senti-
tiā à priori e Judice latam comprobet, per-
mittendo etiam Judici à quo facultatē, ut senti-
tentiam à le priū latam recenseat, & conser-
mer. Mortuo equidem Innocentio, ad ejus
successorem recurrebat Cælestius, novum (uti Elliesius fatur) ab eo pertens ex-
amen, suamque prætexendo innocentiam,
non parvū faventem obtinuit Epistolam, quā
citabantur Africani ad ipsum accusandum:
quibus non comparētibus, graviter expo-
stulaverat Zosimus, ut propterea Episcopi
Africanī in unum convenientes, Cælestij &
Pelagi errores anno 417. damnayerint, &
apud Zosimum conquesti fuerint, nimiam
ab ipso esse fidem Cælestio adhibitam, mis-

sis ad eundem causā actis, seu gestis cum
Cælestio. Unde Pontifex ille & quiorū factus,
postquam Sedis Apostolicā commendaverat
authoritatem, negabat, se in omnibus Cælestio
fidem accommodasse, contestando præ-
terea, se nihil definitivisse, aut sine maturo ex-
amine definitur esse.

Quibus proinde, iuxta ipsius etiam Ellie-
sij relationem, ita se habentibus, an non hinc
apparet prævalidum turis ad Sedem Apostolicam
appellantē argumentum? Maximē cūm iudicij
ab Africanis Episcopis lati examine per Cæ-
lestium petito, illi fuerint per Zosimum citati,
& licet non comparuerint intrā terminum
præfixum, quod scilicet Synodus, quā Cælestium
damnauerat, tam citō haud potuisse
denuō convenire ad causā statum communi
voto Pontifici Papa retribendum: nihilominus
quia hæc ipsa Synodus, præhabito com-
muni consilio, causā acta, & cum Cælestio
gesta miserat ad Zosimum, manifestē hinc
evincitur; ab illius Provinciæ Episcopis agnita
fuisse Romani Pontificis in causis, per appella-
tionē ad se delatis authoritatem iudicariam,
quam ipsem quoq; Zosimus claris verbis
contestabatur, quād Apostolicā Sedis autho-
ritatem suo rescripto confirmans, afferuit, se
nihil definitivisse, aut sine maturo examine
definitur esse. Quomodo enim hoc dice-
re ipsi licuisset, nisi ex actis ad se transmis-
sissimeliū informatus (ipso met iterum Ellie-
sio fatente) causa illius definienda potesta-
tem in se agnovisset? Imo quia hic Pontifex
ad iudicium postea vocavit Cælestium, atque
hunc adesse renuentem, exurbe profugum
prædamnavit, an non iudicariæ s̄a autho-
ritatis evidens tunc specimen dedit?

Secundū. In ijs quidem, qua deinceps
quoad appellationē iura inter Romanos Ponti-
fices ac Africā annis Episcopos agitantur, ip-
simē etiam nostrā temporū Neoterī-
ci, anfam præcipiunt, asleverandi, Concilium
Carthaginense anno 419. celebratum appella-
tiones transmarinas ad Sedem Romanam
explosisse.

Verū appellationes Episcoporum à 49.
Concilio Provinciali ad Sedem Romanam
fuisse illo etiam tempore ab Ecclesia A-
fricana ratas habitas, constat ex sancto
Augustino Epist. 162. & 261. in quorum prio-
ri dicitur, jus fuisse Carthaginensi Episcopo
ad Romanam Ecclesiam, in quā semper viguerit
Apostolicā Cathedrā principatus, provocare,
causatique suam ibi dicere. In posteriori au-
tem recentent aliquot exempla appellatione-
num ab Episcopis Africanis ad Sedem Roma-
nam interpolatarum, & ab hac sancta Sede
judicante, vel iudicis primæ instantia (uti
Augustinus citatus loquitur) firmante termi-
natarum. In qua porrō epistola hic sanctus Ec-
clesiae Doctor apertis verbis desert appellationis
causā ad Sedem Romanam interpolat.

Tertiū. His prælibatis, agendum nobis
est cum Elliesius præf. Dissert. 2. pag. 174. mul-
tis recentent Apriarij Presbyteri à sui Sic-
ensis Episcopi iudicio contra selato recursum
habentis ad Zosimum Romanum Pontificem.

Rer 2

50.

Ex

Ex quo recursu magna Africanorum , arbitrantium , Papam in recipiendo Apiaro, antiquos violasse Canones, est facta commotio , fuitque propterea aggregata magna eorumdem Episcoporum Synodus, in qua Aparius non quidem Ecclesie Siccensi restituatur, honor tamen presbyterejdem fuit servatus , gravi hinc inter Africanos & Romanum Pontificem exortâ controvergia circa Episcoporum appellations, & formam judicandi Clericos, pro cuius controversiae decisione Pontificij Legati ad Synodum illam destinati Septimum Canonem Sardicensem sub nomine Nicenâ Concilij allegabant, ubi verò iste Canon neque in suis, neque in alijs ab Alexandrino & Constantino-politano Antistite ad suam instantiam transmissis dictâ Synodi Nicenâ exemplaribus fuisse repertus , in malam partem ab Africanis Episcopis accepta fuit ea. Pontificiorum Legatorum allegatio.

51. Verum Sardicense trecentorū septuaginta sex ex triginta sex Provincijs universi orbis Christiani Episcoporū Conciliū, &què ac Nicenū fuisse Oecumenicum ac legitimū, constat ex sancto Athanasio in princ. *Apol. 2.* Augustino *Epist. 162.* Sulpitio *lib. 2. sacræ hist.* Socrate *lib. 2. cap. 16. hist. Eccles.* ac ex actis Concilij præsertim in fine: nec adeò aliquis authoritatis majoris fucus fieri potuisset, etiam si Canon à Sardicensi Concilio editus sub nomine Nicenâ Concilij esset allegatus. Et verò Concilium Sardicense nullibi ponitur separatum à Concilio Niceno, sed post illud secundo loco statim numeratur Constantino-politanum. Quæ igitur hujus est ratio? nisi quia Sardicensis Synodus cum Nicena censetur una & eadem, partim quod utrique interfuerint ijdem ferè Patres, nihilque aliud in Sardicensi Concilio constituerint, quam quod Nicenam Synodum confirmant, ejusque Canones duntaxat explicant; partim quod Canones utriusque Conciliij Sardicensis nimirum ac Nicenii Romanâ Bibliothecâ, & in quodam exemplari Concilij Nicenâ, quod Dionysius ante tria annos è Græco convertit, quodque etiamnum adhuc Attrebati in Monasterio sancti Vedasti extat, ita conjuncti habeantur, quasi unius Concilij Canones essent, ex tom. I. Concilior. edit. Colon. pag. 446.

52. His taliter constitutis, pro quarto Synodus Africanorum Episcoporum Sardicensis Conciliij Canonibus circa Episcoporum & Clericorum iudicia dilponentibus merito detulisset non illo duntaxat intermedio tempore quo ex Alexandrino & Constantinopolitano Antistitibus exquirebantur Concilij Nicenâ exemplaria, sed licet isthac non completebantur septimum, ac reliquos in Sardicensi Concilio postmodum sanctos Canones, illi nihilominus, ceu ab Oecumenica Synodo compare Concilio editi, fuisse recipiendi à Patribus Africanis, quos tamen è contrario, ait Elliesius, peremptorio statuisse decreto, non esse tolerandas Episcoporum ad Romanum Pontificem appellations, nec Clericorum improba re-

fugia probanda esse; talibus in hanc sententiam litteris sub Aurelij, aliorumque Concilio Carthaginensi antehac præsentium nomine ad Cælestinum Papam rescriptis: quod scilicet impediò deprecarentur, ne ad Romanam Sedem ex Africâ venientes facilius admittantur, nec ab Africanis excommunicati, à Papa excipiuntur in communionem: cum hoc etiam Niceno Concilio definitum facilè adverteri queat; quamvis enim de inferioribus Clericis, vel laicis videatur ibi præcaveri, quæ magis hoc de Episcopis voluisse observari, ne in sua Provincia à communione suspensi, vel præproperè, vel indebet rite, autur a Pontifice communioni restituiri. Subdebetur ibidem deprecando eundem Cælestinum, ut Presbyterorum quoque, & sequentium Clericorum improba refugia repellat, quæ & nullâ Patroni definitione hoc Ecclesia derogatum est Africane, & Decreta Nicena, sive inferioris, sive superioris gradus Clericos, sive ipsos Episcopos, Metropolitanis apertissime commiserunt, prudentissimi enim, iubissimè ridunt, quæcumque negotia in suis locis, ubi sunt, finienda, nec unicuique Provincia gratiam sancti Spiritus desideriam, quæ aquitas & Christi Sacerdotibus & prudenter videatur, & constantissime teneatur: maxime quia unius concessum est, si judicio offensus fuerit Cognitio, nec tamen propterè ab illorum communione absit, sed se ab ipsi rictum esse, haud agre passus fuit.

Verum mihi Elliesi, quid sibi vult, quod Africani Episcopi sint solummodo deprecant Cælestinum, ne facilius (non abolute & omnimode) admittat Transmarinorum ad Seum suum recursus? Num hi ipsi fortassis Antillæ in quinto Nicenâ Concilio Canonis nimadvertebant, dum in hoc exstat statutum, ne, qui abjicuntur, seu excommunicantur, ab aliis recipiantur; per vocem ab alijs (similium scilicet repetitivam) illo Decreto Niceno non imponi legem supereminiori Apostolica Sedis autoritati, sed supari duntaxat potestati, ita ut Episcopo nefas sit, ab altero Episcopo, & à fortiori, à Synodo Provincialis excommunicatum recipere? veluti apostolus natu lecti quoque Nicenâ Canonis littera.

Quid rursus sibi quinid vult, quod in eodem Aurelij Pulchri, aliorumque fortassis Africani Episcoporum epistola expedita dicatur, Concilij Nicenâ Decretum videlicet quidem de Clericis Episcopo inferioribus, vel Laicis præcavere, voluisse tamen hoc de Episcopis eatus observari, ne in sua Provincia suspensi, præproperè ac indebet restituuntur communioni? Quia porro ipsissimis verbis illi Africani Episcopi expresse facentur, & litteram

ram praadducti Nicenii Canonis non complecti Episcopos, sed Clericos hisce inferiores, attamen Decretum istud ex ejusdem Synodi mente extendendum esse etiam ad Episcopos, ne si isti in sua Provincia fuerint à communione suspensi, prapropter vel indebitè per Romanum Pontificem communioni restituantur, nonquid dicendum est, per hujusmodi restrictivas voculas, non tam recursus ad Romanum Pontificem interdici, quam Concilij Nicenii insinuationem exprimi, ne sub istis recursibus per præproperum & indebitum iudicium hat transgressio limitum, ipso etiam naturæ luce requisitorum ad judicarij processus substantiam?

66. Dom præterea in prædictis Africanorum Prelatum litteris supplicatur Romano Pontifici, ut repellat Presbyterorum ac subsequenti Clericorum improba refugia, tum quod nullā Patrum definitione hoc derogatum sit Ecclesia Africana, tum quod Nicana Decreta, sive inferioris, sive superioris gradus Clericos, sive ipsos Episcopos aperte commiserint Metropolitanis.

67. Num quia justa apertam Africanorum confessionem, VI. Concilij Nicenii interdicta refugia non nisi Presbyteros ac subflequentes Clericos complectuntur, fas erat, ejusmodi interdictum ad ipsos etiam Episcopos extenderet? Quo etiam posito, minimè tamen concessò, dum secunda Generalis Synodus Can. omnem rerum Ecclesiasticarum administrationem Synodo Provincie juxta Concilij Nicenii Decretum, assitum commissum, num dicere fas est, hanc Synodo Provinciae commissam administrationem privativè ad sublimiorē etiam autoritatem demandari, ut ne ad Oecumenicum quidem Concilium superesse possit recursus? Quod uti negabat Elliesius, ita fateri debet, ex tali Canone non intelligi exclusum Apostolicæ authoritatis sublimius iudicium.

68. Ethinc dom in ijsdem Africanorum litteris subditur, Decreta Nicena ipsos etiam Episcopos apertissime committere Metropolitanis, num dicere fas est, hanc commissione ad sublimioris potestatis quecumque tribunalia recursus per ipsam etiam rei naturam gravatis concessos interdicere? Quantumvis enim justissimè ac prudentissimè sit prolixum, ut quæcumque negotia in suis locis, ubi orta sunt, finiantur, ipsissimè tamen illæ Africanae litteræ disertis verbis asserunt, unicuique concessum esse, si iudicio Cognitorum fuerit offensus, posse ad Concilia sua Provincie, vel etiam Universale provocare. Quid ni ergo sit quæcumque concessum, ad Apostolicae Sedis authoritatem Concilio Provinciali superiori, & Synodo universali haud inferiori provocare? Sicut enim Concilium Universale non in eo statim loco, ubi negotiorum capitur, celebrari potest, sic perinde, ac in causa Cœlestij faciebat Africana Provincia Synodus, ad Romanum Pontificem mitti poterant aëta, per quæ integer causa status valeat dijudicari. Nullum ergo illis Africanorum Episcoporum litteris solidioris rationis argumentum adduci potest, per quod Episcoporum ad Romanam Sedem appellationes expugnentur.

Sed pro sexto pergit Elliesius, Africanos Episcopos rogâsse Pontificem, ne sumosum seculi typum in Ecclesiam inducat, mittendo executores Clericos.

At quis sit iste mundi sumosum typus, constat ex S. Augustini Epist. 161. Nempe cum Antonius Fossatensis Episcopus ab Episcopis Africanis ad Romanum Pontificem appellâset, causamque suam ibi egisset, rumor sparsus fuerat, de ipso per publicam militaris manus à Pontifice submittenda potestatem restituendo. Quam proinde militarem manum ceu sumosum (ut Concilium Carthaginense ad Cœlestium Papam scriptit) sive tanquam violentum (ut Augustinus citatus scribebat) inter fratres dominatum deprecabantur Episcopi Africani. At ex hoc ipso clarè constat, jus appellationis ad Romanam Sedem non fuisse vocatum in dubium, sed de executionis modo (quem rumor publicus prædicebat) habitum fuisse recursum ad illius Sedis Pontificis.

69. Ad præsens intentum nostrum ulterius firmandum, pro septimo faciunt antiquissima appellationum ad Romanum Pontificem exempla, quorum in prædictâ Divi Augustini Epistolâ fit memoratio. Existunt (inquit hic sancta Ecclesia Doctor) exempla, ipsâ Sede Apostolica judicante, vel aliorum exempla firmante, quosdam pro culpis quibusdam nec Episcopali spoliatos honore, nec relittos omnimodis impunitos, qua ut à nostris temporibus remotissima non requiram, recentia memorabo. Claret Priscus Provincia Cesariensis, & claret alius ejusdem Provincia Victor, & claret tertius eiusdem Provincia Laurentius &c.

Sed hoc Divi Augustini tam disertum testimonioum elidere nititur Elliesius pref. pag. 184. dicendo, hæc oratorio more, & ad capti-
dam Cœlestini gratiam, fuisse scripta, quam ob causam Augustinum minimè co[n]memorare antiqua exemplia, sed tantum recentia, quæ nihil sibi obsint, cum eo contigerint tempore, quo siebat conquisitio Græcorum exempliarum Nicenii Concilij, ad videndum, an Canon à Legatis Pontificiis allegatus, verè sanctius esset à dictâ Nicenâ Synodo.

Verum idem Elliesius meminisse hæc debuerat, quod pag. 178. scriperat, non diu, post illam condictiōnem, (quâ Africani promiserant, se appellationibus ad Romanam Sedem delatueros, usque dum ex Græciâ afferrentur Nicenii Concilij exemplaria) nempe eodem adhuc anno à Græcis Antislitibus fuisse in Africam transmissa illa exemplaria. Quomodo igitur dicere fas fuit, intra tam breve intervallum contigisse universa illa recentia appellationum à Divo Augustino ad suum de Fossatensi Episcopo iudicium firmandum recentia exempla? Quod vero de isthac sancta Ecclesia Doctore dictum fuit, ac si oratorio tantum more, ad caprandam Cœlestini gratiam, locutus fuisse in memorandis antiquis appellationum ad Sedem Romanam exemplis, videtur exceptio hæc prorsus indigna Doctore Theologiae Parisiensis Facultatis.